

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆՔ

Այս տարի եւս ըստ սովորութեան Զատիկական տօնախմբութիւններն կատարուեցան Ս. Յարութեան տաճարին մէջ խորհրդութեամբ, բայց ոչ ըստ անցեալ տարւոյն օրինաւորութեամբ: Որովհետեւ անցեալ տարի Քաղաքացի Յոյն Ժողովուրդը իրենց նոր Պատրիարքի հետ հաշտ չը լինելով՝ Նիկիոցի չէին գար, իսկ այս տարի մեծ մասամբ հաշտուած լինելով՝ եկած էին ի Ս. Յարութիւն, և լուսաւորեալի ժամանակ բաւական ապօրինաւորութեանց տեղի տուին:

Յաւօր սրտի լսեցիք, որ մի և նոյն միջոցին վաւերաւ մամբրու բողէն Յունաց Ս. Պատրիարքի մորուքն բաւականին այրած է, սակայն ուրախ եմք, որ անմիջապէս հասնելով մարած են: Այս օրինակ ախուր դէպքերն հետեւանք են այն նախապաշարմանց, որով Յոյնք լուսաւորեալի նշանակութիւնը կը բացատրեն իրենց Ժողովրդեան: Եթէ նոքա եւս այնպէս հասկացնեն, ինչպէս մեր Ամեն. Ս. Պատրիարքը ամեն տարի Ուխտաւորաց կը բացատրէ և կը հասկացնէ, չեմք յուսար, որ այսպիսի դէպքեր պատահին և ոչ այն գայթակղելի ապօրինաւորութիւններն, որով բրիտանեական կրօնը կ'արհամարուի աշխկրօն ազոնոյ առջեւ:

Մեր Ուխտաւորք ամենայն հանդարտութեամբ և օրինաւորութեամբ անցուցին ամեն Տօնախմբութիւններն եւ այս մասին իրենց ունեցած վայելուչ վարմունքը ի Սուրբ Յարութիւն խորհրդութեան հսկող կառավարութեան բարձրատիճան պաշտօնաւորաց գահաձեւութեան արժանացաւ:

— Որովհետեւ Երուսաղէմի մէջ ջուրը շատ նուազ է, ուստի անձրեւեւ

րու ժամանակ երբ լճակներ կը կառուուին, Արարչոյնեկն մեծ բաղձանօր տաւոց տղմին, ջրոյ աղտեղութեան և յուրտին նայելու կ'երթան կը լողան: Այս անսովոր բաղձանոց Արարչի մը զսէղաւ ամայս մէջ, Յիշեալ Արաւացին արտաքոյ քաղաքին եղած մեծ աւազանին մէջ լողալու կ'երթայ, ինքը լողալ չը գիտէր, ուստի մէջքը դոյլ մի կապելով կ'իջնէ ջուրը: Զուրին մէջ յանկարծ դոյլը մէջքէն կը քակուի և ինքը ընկղմելով՝ կը խեղդուի:

— Ամեն. Ս. Պատրիարքի հրամանաւ Ռումելիի, Մոլտավաքիոյ (Ռումանիոյ) և Աւստրո — Հունգարիոյ մէջ իւր հովուական այցելութեան պաշտօնն կատարելէ, Եւրոպիոյ ուսումնական և կրթական հաստատութիւններն աչքէ անցնելէ և Վեննայի համադգի վաճառականներն և Զուլցերոյ բազմաթիւ Հայ ուսանողներն հոգեւորապէս միտմարելէ զինի ամսոյս 15ին ողջամբ Ս. Աթոռս ժամանեց Արժ. Մեղքիսեդէկ վարդապետը յուրախութի մեծ Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հօր, համայն Միաբանութեան եւ մանաւանդ Սուրբ Ժառանգաւորաց Վարժարանի, որոյ Տեսչական փափուկ պաշտօնը ստանձնած է:

— Ամսոյս 27ին ցաւալի դէպք մի տեղի ունեցաւ: Մի քանի Հայ ուխտաւորք Թպտոց վանքը կ'երթան, Ռիկհոր անուամբ ջուրը տեսնելու համար, ուր յանկարծ նոյն ուխտաւորներէն Պէյօղլուցի մահատեսի Մկրտիչ դժբաղդ երիտասարդը կ'իյնայ և անկարելի լինելով ազատիլը՝ ջրամոյն կը լինի, բաւական աշխատութեամբ հաղիւ ուրեմն դիակը հանուեցաւ և ի Ս. Յակովբ բերուեցաւ, անմիջապէս բըժիշկներ կանչուեցան քննելու համար թէ իրօք խեղդուած է, շատ քննութիւններէ յետոյ դարման մի չը կարողացան

քննել: Վժիռողդ երկուստարդը բնկո
ծին պէս երկիւղէն բերանը գոցուած
էր, որով փորը թէ և ջուր չէր գնա-
ցած, բայց շնչոտարտ եղած էր, որոյ
տխուր յաղարկում որութիւնը կու-
տարուեցաւ Աւագ հինգշաբթի օրը:
Յիշեալին ծնողոց և ազգականաց հա-
մար կը մտղմեմք, որ Ս. Հոգին ինքը
մխիթար լինի:

Կը յուսամք, որ այս պատահարը
լերջին խրատ մի կը լինի ամեն անոց,
որք տուանց որ և իցէ խրատ և յորդոր
լսելու այդպիսի երկիւղալի տեղեր եր-
թալէ չեն գլուշանար: Թէ և ամեն
ժամանակ Ամենապատիւ Ս. Պատրի-
արք Հայրը կը խրատէ և կը յորդորէ,
սակայն կան շտառերն, որք առանց մի-
տիկ ընելու կը յաճախեն այդպիսի տե-
ղեր, որոց հետեւութիւնը միշտ դա-
ւրն է:

— 28 ին Բեթլէհէմի մէջ բուական
մեծ կռիւ մը տեղի ունեցած է, զոր
հետեւեալ կերպիւ կը պատմեն: Լա-
տիններն սուրբութիւն ունին իրենց
ուխտաւորները մեծ բաղմութեամբ
Յորդանան տանիլ. այս տարի եւս
ամառս 28 ին կ'երթան մեծ հանդիսիւ
բաղմութեան առջև գրաշակ պարզե-
լով և հրացաններ նետելով, և 28 ին
կը վերադառնան: Գիւղացիներն մեծ
մասամբ հրացաններով կը դիմաւորեն
ուխտաւորական բաղմութիւնը: Այս-
պէս մեծ հանդիսիւ կը հասնին մինչեւ
Ս. Մնացեան փողոցի երկաթեայ փարը
դրան առջև եւ կ'աղեն մի և նոյն
հանդիսիւ ներս մտնել:

Սակայն Յունաց թեւադրութեամբ
և տեղւոյն Միւտիրին հրամանաւ զորաց
միւլովմի մի քանի Յոյն միաբաններով

նոյն դրան առջև պատրաստ գանդա-
լով ներս մտնելը կարգելուէ, Լատին
կրօնաւորներն հանդիւրձ ժողովրդեան
բաղմութեամբ դարձեալ կ'աղեն ներս
մտնել, բայց չեն կարողանար. որով
հետեւ զօրքը խիցն հրացաններով և
սալններով դուռը կը պաշարէ և շա-
տերն եւս զաղթիյի տասնապետին
հրամանաւ գիւղացւոց վերայ կը յար-
ձակին և կրակին ձեծել, ոմանք դառ-
նի կռնակով, ոմանք հրացանի երկաթ
շիշերով և ոմանք ևս դաւաղաններով:
Այս կռուոյն ներկայ են եղած նոյնպէս
Գաղղիոյ Պօլայ Բեռպանին եղբօրը-
դին և ուրիշ նշանաւոր իշխաններ եւ
ուխտաւոր երեւելի կրօնաւորներ, որք
զօրաց գիւղացւոց տուած հարուած
ներսն վերայ սաստիկ զոյրացած, կը
յարձակին զօրաց վերայ, որով կռիւն
առաւել կը սասականայ: Այս միջոցին
Միւտիրը մի քանի զաղթիյիներով վե-
րայ կը հասնի և այն եւս գիւղացիներն
կրակի ձեծել: Գաղղիացի իշխաններն
և կրօնաւորներն Միւտիրին վերայ վա-
ղելով օձիքէն կը բռնեն եւ կրակին
աստին անդին քուլքէն: Հաջիւ Միւ-
տիրը իւր օձիքը կ'ազատէ և մեր վան-
քը կ'ապաստանի, և անմիջապէս բա-
ղարիս Միւթէսարըֆին եղելութիւնը
կը հեռագրէ, որուն վրայ խիցն հա-
ղարապետ տասն երկու զաղթիյիով
Բեթլէհէմ կը զրկուի: Միւտիրին մեր
վանքը ապաստանած միջոցին Գաղղի-
ացիներն եւս հոն կ'երթան և մէկ ժա-
մա չափ ծանր և կծու խօսակցութե-
նէ յետոյ Միւտիրին անունն հարցնե-
լով կը դրն և կը մեկնին: Տեսնեմք
թէ այս դէպքը ինչ վախճան պիտի
ունենայ: